

Менша кількість походів і учасників Херсонщини пояснюється демографічним чинником: у 70-80 роки минулого століття чисельність населення у м. Миколаїв складала біля 530 тис., а в Херсоні – 360 тис.

За часів незалежної України туризм у системі освіти продовжував існувати, але з меншим обсягом юних туристів. Найбільш складні економічні умови були у 1996 та 1998 роках, що і позначилось на кількості походів та їх учасників як в Херсонській, так і в Миколаївській областях. Також спостерігається великий спад з 2003 до 2007 років, що пов'язано з нестабільною політичною ситуацією в державі.

У 2005-2007 роках спостерігається збільшення кількості учасників походів першої – третьої категорій складності, а починаючи з 2010 року спостерігається поступовий спад кількості учасників всіх походів. Це також пояснюється політичною ситуацією в державі. З 2014 року (анексія Криму) відбулося різке зменшення кількості категорійних походів і їх учасників: для Херсонської та Миколаївської областей: Крим був найдоступнішим місцем проведення походів різної складності.

В цілому можна стверджувати, що нажаль, спостерігається тенденція зменшення кількості туристських походів та їх учасників (Херсонщина – 3865; Миколаївщина - 4375) за часів незалежної України.

Висновки. Розвитку дитячо-юнацького пішохідного туризму на Херсонщині і Миколаївщині, як за часів Радянського Союзу, так і в незалежній Україні залежить від економічних, соціальних та політичних чинників розвитку суспільства.

Література

1. Журнали реєстрації туристських груп маршрутно-кваліфікаційних комісій Херсонської та Миколаївської обласних станцій юних туристів.
2. Грабовський Ю. Динаміка розвитку пішохідного туризму в Херсонській та Миколаївській областях у другій половині ХХ століття та на початку ХХІ століття /Ю. Грабовський, О. Кільніцький, С. Степанюк, І. Городинська //IV Międzynarodowej konferencji naukowej “Stan, perspektywę i rozwój ratownictwa, kultury fizycznej i sportu w xxi wieku”. – Bydgoszcz, 2017. - p.203-216

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ НА ТЕРИТОРІЯХ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

Валентина Іванова¹, Олександр Непша²

1. Асистент Мелітопольського державного педагогічного університету
ім. Б. Хмельницького, e-mail: valyaivanova0204@yandex.ru

2. Асистент Мелітопольського державного педагогічного університету
ім. Б. Хмельницького, e-mail: nepsha_aleks@ukr.net

Вступ. Екологічний туризм який проводиться в своїй більшості переважно на природно-заповідних територіях, може стати модельним зразком збалансованого використання природних рекреаційних ресурсів, що є одним з принципів сталого, екологічно орієнтованого розвитку господарського комплексу України.

Методи дослідження: аналіз та узагальнення даних наукової літератури та інтернет-ресурсів з питання організації та проведення екологічного туризму на об'єктах ПЗФ України.

Результати дослідження. Паралельно зі збереженням території, об'єкти природно-заповідного фонду України відповідно до ст. 9 Закону України «Про природно-Заповідний фонд України» за умови дотримання природоохоронного режиму, регламентованого цим Законом та іншими актами чинного законодавства України, можуть використовуватись в оздоровчих та інших рекреаційних цілях. Відповідно до закону, перелічене не стосується всіх об'єктів ПЗФ. Так, оздоровча і рекреаційна функції не передбачені у природних заповідниках. Водночас ця функція є однією з головних у національних природних парках і

регіональних ландшафтних парках. Насправді всі без винятку об'єкти ПЗФ можуть відвідувати туристи. Щоправда, для відвідання природних заповідників і заповідних зон біосферних заповідників потрібен дозвіл.

Серед різновидів туризму особливо популярним став сьогодні екологічний туризм, здійснюваний, як зазначено вище, переважно на природно-заповідних територіях: національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, біосферних заповідників, ландшафтних заказників.

Стратегічна мета екологічного туризму – лімітована потребою збереження навколишнього природного середовища рекреаційна діяльність (подорожі, прогулянки, екологічні екскурсії, екологічна освіта і т. ін.). Законодавчо-правові передумови здійснення цього завдання закладені в Законах України «Про природно-Заповідний фонд України» та «Про туризм».

Розвиток екологічного туризму має базуватися на таких концептуальних положеннях:

- мінімізація негативного впливу туристів на природне середовище і її компоненти;
- гармонійне поєднання людини, природного середовища та рекреаційної інфраструктури;
- відвідування природно-заповідних територій та об'єктів;
- науково-пізнавальне освоєння природного (біологічного, ландшафтного, пейзажного) різноманіття і гуманістичного потенціалу рекреаційних територій.

Висновки. Таким чином, організація екологічного туризму в межах природоохоронних територій дає змогу учасникам познайомитися з унікальністю і мальовничістю ландшафтів, багатством рослинного і тваринного світу, історико-культурною спадщиною. Разом з тим ця форма спортивно-оздоровчого туризму має велику фізкультурно-оздоровчу та здоров'язберігаючу функцію.

КРАЄЗНАВЧИЙ ТУРИСТСЬКИЙ МАРШРУТ ДЛЯ УЧНІВ ПО ВИВЧЕННЮ ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЙ

Олександр Непша

Асистент Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького,
e-mail: nepsha_aleks@ukr.net

Вступ. Дитячо-юнацький туризм це масовий рух дітей і юнацтва з метою всебічного розвитку в активному пізнанні навколишнього світу і самих себе засобами туристично-краєзнавчої діяльності.

Методи дослідження: аналіз та узагальнення даних наукової літератури та інтернет-ресурсів з питання організації та проведення туристсько-краєзнавчих походів з учнівською молоддю.

Результати дослідження. Завдання сучасного вчителя - виховувати в учнів національно-патріотичну свідомість, краєзнавчий підхід до розуміння складних взаємозв'язків у системі природа-людина. У цьому значна роль належить краєзнавчим походам у природу рідного краю. Такі походи дають багатий місцевий матеріал, який є базовим фундаментом формування в учнів фізико-географічних уявлень і понять. Мелітопольський район Запорізької області є визначним в наявності цікавих об'єктів живої та неживої природи, які відносяться до об'єктів природно-заповідного фонду України.

Нами розроблено одноденний туристський краєзнавчо-пізнавальний похід за наступним маршрутом м. Мелітополь- с. Семенівка, смт. Мирне, с. Терпіння- м. Мелітополь.

Мета створення маршруту – краєзнавчо-пізнавальна. Під час туристського походу проводиться вивчення природи і всіх її елементів в їх взаємному зв'язку, взаємообумовленості і взаємодії; природних і антропогенних процесів; історико-культурної